

گفت‌وگوی «جام جم» با محمدعلی مرآتی، دبیر پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی

وحدت ملی با «موسیقی نواحی»

جشنواره موسیقی نواحی یکی از مهم‌ترین رخدادهای عرصه موسیقی ایران است. جایی که رنگین‌گمانی از موسیقی‌های مناطق مختلف ایران، دور هم جمع می‌شوند و هرکدام سازهای مناطق خودشان را کوک می‌کنند. این جشنواره که از روز نخست شکل‌گیری در استان کرمان برگزار شده، اکنون به پانزدهمین گام خود رسیده است. پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی با برخی تغییرات در حال برگزاری است. نخستین و اصلی‌ترین تغییر در این جشنواره، محل برگزاری آن است. طبق تفاهم‌نامه‌ای که معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با استان کرمان داشت، می‌بایست این دوره در جشنواره و البته چند دوره دیگر هم در کرمان برگزار شود و حتی دبیرخانه دائمی این جشنواره در استان کرمان هم تاسیس شد...

واقعیت پشت صحنه فعالیت رسانه‌های جهانی چیست؟
پای لنگ تدبیر در برابر امپراتوری‌های رسانه‌ای

گفت‌وگوی «جام جم» با هومن ستوده تهیه‌کننده و مجری برنامه «پرچم بالاست»
دوره‌می پرنشاط ورزشی

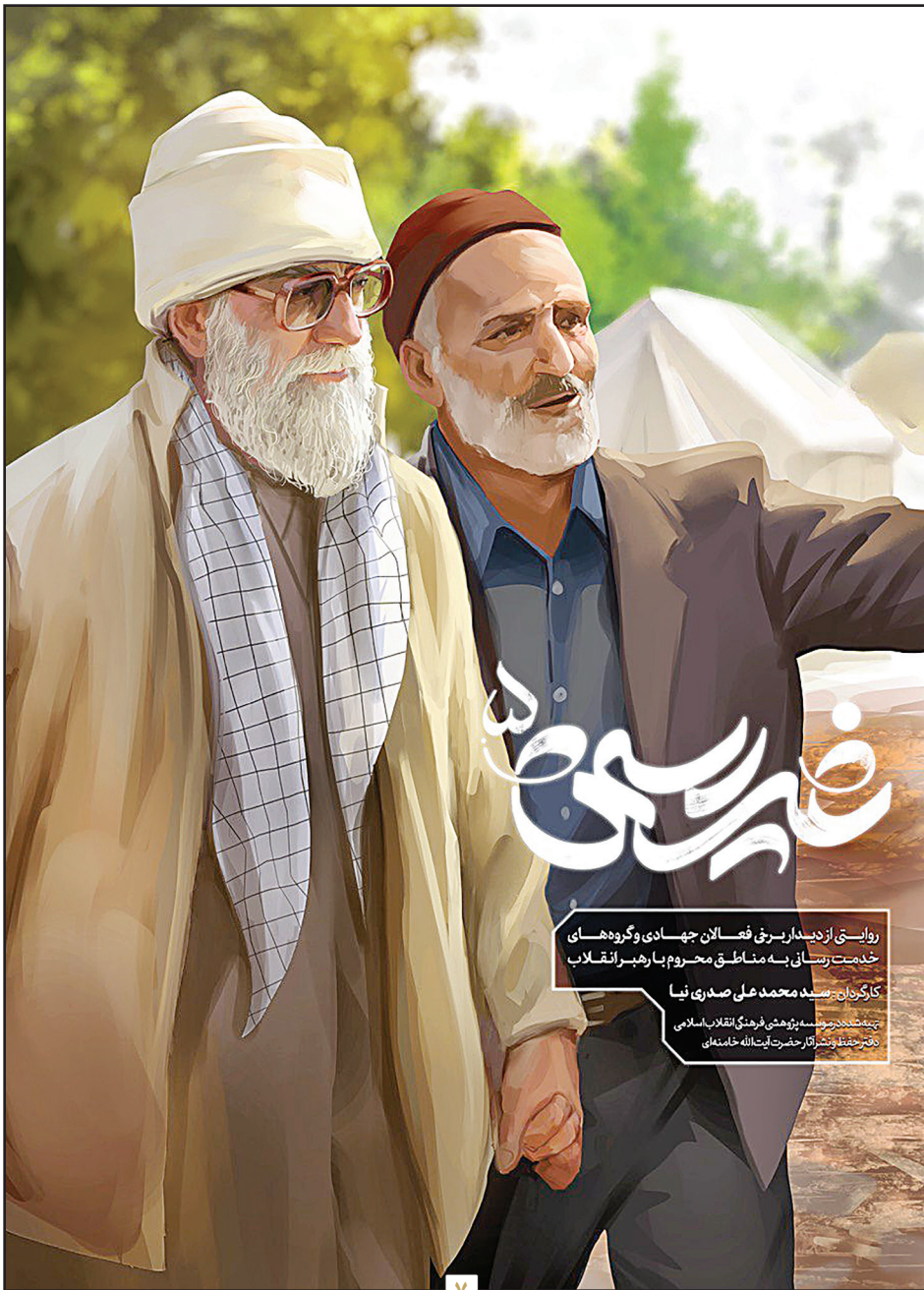
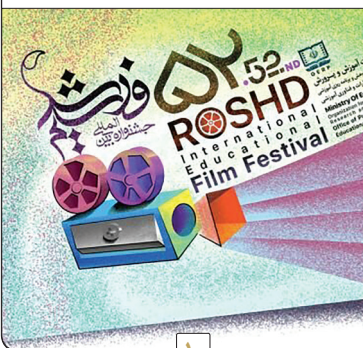
ویژه

بررسی سینمای استرالیایی در آسیا

تاکید هنرمندان مستقل ترکیه بر اخلاق مداری

حمایت سیمافیلیم از فیلمنامه برتر جشنواره فیلم رشد

روایتی از دیدار برخی فعالان جهانی و گروه‌های خدمت‌رسانی به مناطق محروم یا رهبران انقلاب
کاکاروان سید محمدعلی صدری نیا
موسیقی‌ساز و تهیه‌کننده فیلم انقلاب اسلامی
مترجم و کارگردان فیلم‌های «پای لنگ» و «پرنشاط ورزشی»

گزارش

«جام جم» در آستانه بودجه‌ریزی فرهنگی ۱۴۰۲ بررسی کرد

معارضه ناهماهنگ در امور فرهنگی

نخست‌مدیران برنامه بودجه و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مرکز پژوهش‌های مجلس

اتاق شاعر

بیگانه‌ای در ذهن ما

وقتی اینستاگرام شروع به حذف نام و تصویر شهید سلیمانی کرد، میان اهالی فرهنگ، هر که را می‌دیدید دنبال این بود که نهادهای ملی ما به این ماجرا بایده و واکنش جدی نشان دهند. شکایت یا برخورد جدی کنند. حذف کاربرانی با فالوورهای میلیونی، تجلی دیکتاتوری رسانه‌ای دشمن ما بود. فرصت طلایی‌ای که شهادت حاج قاسم برای مدیریت اینستاگرام و رسانه‌های مشابه در اختیار نهادهای حاکمیتی ما قرار داده بود با اهل و بی‌تدبیری هدر شد. آن روز توهمین عجیب اینستاگرام به ما هویت ملی ما و قهرمان ملی ما می‌پاسخ ماند و امروز این رسانه، ابزار اعمال تروریسم رسانه‌ای چند کشور مهاجم علیه ذهنیت مردم ماست. بحث آزاداندیشی و ایجاد امکان گفت‌وگوی ملی یک بحث است، اما تحقیر هویت ایرانی به وسیله رسانه‌هایی که رسماً به عنوان ابزار جنگی و تروریستی استفاده می‌شوند، بحث دیگری است. طبعاً ساختارها و رسانه‌های داخلی باید زمینه تضارب آرا و شنیده شدن صدای هر کسی که به هر موضوعی، اعتراض دارد را فراهم کنند؛ ایجاد امکانی مثل اینستاگرام برای کشورهای ما که به طور رسمی سال‌هاست دنبال نابود کردن و تجزیه و انهدام قدرت ایران هستند هم کاری است که با هیچ عقلی سازگار نیست. البته در همین فرصت که به این سامانه‌های نبرد فرهنگی داده شده این سامانه‌ها با ایجاد امکاناتی و وضعیت اقتصادی مردم ما را به خود وابسته و زمینه‌هایی برای مشاغل و حرفه‌ها ایجاد کرده‌اند که برای فعالیت آنها زمینه‌های مشروعیت‌سازی شده است. اما در حال این رسانه‌زمنی است که دشمنان ما ایجاد کرده‌اند و به هیچ‌یک از قوانین و اصول ما احترام نمی‌گذارد. نوع جمع‌آوری اطلاعات توسط این رسانه‌ها زمینه‌ای برای یک جاسوسی رسمی در مقیاس میلیونی است که برای هر ناظر آگاهی‌شگفت‌انگیز است که این فرصت در اختیار چنین رسانه‌هایی قرار داده شده است. وقتی در جریان آشوب‌های داخلی آمریکا، رئیس‌جمهور از شبکه اجتماعی حذف می‌شود ما آیا نباید تعجب کنیم که چطور این همه میدان بازی به این رسانه‌های مهاجم داده شده است. رسانه‌هایی که با قدرتی تمام، تصویر عزیزترین شهید تاریخ ایران را حذف کردند و مانع ایجاد یک جریان رسانه‌ای بزرگ شدند و هنوز هم همین هستند. رسانه‌هایی که به راحتی محتواهایی را ضمیمه می‌دهند و هدایت می‌کنند که صد درصد با اهداف تخریب هویت ایرانی و نابود کردن و انهدام ایران طراحی شده‌اند. صاحب‌نظران ما ضمن نقد مشکلات موجود و حرف زدن درباره دیگری‌ها، ناچاری‌ها و گرفتاری‌های ما حتماً باید درباره پدیده‌هایی مثل رسانه‌های مهاجم هم فارغ از دل‌بستگی‌های شخصی و حمایت‌هایی که در بحران ممکن است از نظرگاه آنها داشته باشد به طور جدی بیندیشند. درست است که این رسانه ممکن است در مقطعی از من یا شما حمایت کند، ولی در نهایت گردانندگان این بازی به منافع خودشان می‌اندیشند و کشته‌مرده چشم‌پروبی من و شما نیستند. در فرآیندهای رسمی کشور، به آزاداندیشی و شنیدن هر نوع صدای مخالف به طور جدی باید توجه شود. در عین حال، خدمات ملی باید به شبکه‌های اجتماعی داخلی منتقل شود و برخی از این شبکه‌ها که توان بهتری دارند ضربه بکوبند تا بتوانند بستری برای خدمات ملی به منظور تجارت و استفاده‌های دیگر مردم فراهم کنند تا فردا به هر دلیلی مثل بحران جدی انرژی جهانی، کشوری دیگری خواستند به ما ضربه بزنند و از ما باج بگیرند، نتوانند از این زمینه استفاده کنند.

برش

توجه به اقتصاد فرهنگی

یکی دیگر از موضوعات کمتر دیده شده در حوزه فرهنگ، درآمدزایی و استفاده از فرصت‌های فرهنگی موجود در داخل و خارج کشور است که با توجه به ظرفیت‌های بی‌نظیر کشور در حوزه‌های مختلف فرهنگی و هنری اعم از صنایع دستی، میراث فرهنگی، موسیقی، سینما و ... برنامه‌ریزی درست، هدفمند و آینده‌پژوهانه‌ای به آن می‌تواند گویای از بار سنگین فرهنگ را به دوش گیرد. بازارپردازی فرهنگی یکی از بهترین راه‌های مؤثر در این حوزه است؛ تجربه‌ای با قدمت بیش از ۱۰۰ سال سابقه در جهان که برای کسب و کارهای فرهنگی خصوصی و به‌طور خاص تولیدکنندگان خرد مورد توجه قرار گرفته و راهی بسیار مناسب برای استقلال از دولت و کمک‌های آن به حساب آید. راهکاری که به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب در کشور توسعه نیافته و نیاز به برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری دارد.

مباحث مرتبط با حوزه فرهنگ بی‌شک به این میزان خلاصه نمی‌شود و نیاز است متولیان این حوزه با یک برنامه‌ریزی هدفمند، گذشته‌پژوهانه، آینده‌پژوهانه و به دور از شتاب‌زدگی بر این محور توسعه تمرکز کنند.

فراموش نکنیم جهان امروز فقط هویت فردی، گروهی و اجتماعی انسان‌ها نیست که ماهیت فرهنگی دارد، بلکه انواع فعالیت‌های اجتماعی، فراغتی، سیاسی و حتی اقتصادی انسان‌ها نیز جنبه قوی فرهنگی پیدا کرده است، به طوری که به جرات می‌توان گفت، سبک زندگی انسان‌ها و انواع فعالیت‌های آنها فرهنگی هستند و نیاز به یک توسعه همه‌جانبه، یکپارچه، متوازن و پایدار موضوعی است و نباید به راحتی از کنار آن گذشت.

به مؤسسات، شوراهای، ستادها، بنیادها و سازمان‌های غیردولتی اختصاص دارد که فعالیت‌های آنها نیز در حوزه فرهنگی تعریف می‌شود. علاوه بر اینها، سال‌هاست که جدولی جداگانه به پیوست لایحه بودجه منتشر می‌شود که در آن بودجه‌هایی به مؤسسات و مراکز فرهنگی خاصی که توانسته‌اند از هر طریق ممکن نام‌شان را در این جدول بگنجانند، تعلق می‌گیرد.

رابطه جزفصل یک و فصل ۶ که ماهیت حقوقی دارند در زمینه‌های فرهنگی تعریف شده است که فرهنگ امری با مضامین بر آن، سال گذشته به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس، اتفاق ویژه‌ای در تدوین بودجه سالانه رخ داد و از جهاتی یکی از مهم‌ترین و کم‌سابقه‌ترین رویدادهای فرهنگی و هنری کشور بود.

مطابق بند (ز) تبصره ۹ ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، دستگاه‌های اجرایی مندرج در این قانون و پیوست‌های آن مجازند تا ۲ درصد بودجه هزینه‌ای خود را برای هم‌افزایی و ارتقای فعالیت‌ها و تولیدات فرهنگی اختصاص دهند.

آنچه در این زمینه اختصاص بودجه دستگاه‌ها به فرهنگ آمد، این موضوع فراتر از وزارتخانه‌های دولت است و همه مؤسسات دولتی یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و ... را در برمی‌گیرد و آنها می‌توانند تا سقف ۲ درصد بودجه هزینه‌ای خود را به جزفصل یک و فصل ۶ که ماهیت حقوقی دارند در زمینه‌های فرهنگی تعریف می‌شود. با توجه به حجم بزرگ دولت و نهادهای اجرایی در اقتصاد کشور، رقم یادشده عدد بسیار درشتی است که در صورت هزینه‌کرد مناسب، بسیاری از گره‌های موجود حوزه فرهنگ و هنر را باز خواهد کرد اما مسأله اصلی در این مسیر نظارت است. ضمانت اجرایی اعطای ۲ درصد از بودجه هزینه‌ای دستگاه‌ها چیست، مرجع نظارت کیست؟ آیا تلاش‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که چندی پیش در گفت‌وگویی اذعان کرد به دنبال دریافت بودجه سایر دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی نیستیم، بلکه تلاش داریم ضمن نظارت بر اجرای این مصوبه، این موضوع باعث شود دستگاه فرهنگی اصلی دولت یعنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر هزینه‌کرد دستگاه‌ها، قالب هدایتگری نیز داشته باشد، می‌تواند محقق شود.

تبلیغات اسلامی و ... که هر یک به تناسب نقش مهمی را در حوزه فرهنگ ایفا می‌کنند.

بی‌شک هیچ ایراد و نقدی بر وجود متولیان زیاد در یک حوزه مهم مانند فرهنگ وارد نیست، چراکه مأموریت‌های این سازمان‌ها در ترویج ارزش‌ها، هنجارها و باورها مکتب‌یگانه است اما مشکل زمانی ایجاد می‌شود که با موازی‌کاری روبه‌رو می‌شویم، یعنی ملاحظه‌های هنری همان کاری‌کننده که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌کند و ...

این معضل بی‌گمان از بزرگ‌ترین آسیب‌هایی است که بر بیکره فرهنگ جامعه وارد شده تا آنجا که گاهی آثار منفی و مخرب آن بیش از نتایج مطلوبش است.

لذا لازم است با توجه به تعدد دستگاه‌های فرهنگی و در جهت اثربخش بودن اهداف فرهنگی همکاری بیشتری میان این دستگاه‌ها و متولیان آن به وجود آید. مهم‌ترین اقدام در این مسیر برنامه‌ریزی و تدوین سیاست‌های کلان فرهنگی به صورت متمرکز است؛ موضوعی که به نظر می‌رسد یکی از اصلی‌ترین پاشنه‌آشیل‌های حوزه فرهنگ محسوب می‌شود.

بر کسی پوشیده نیست که فرهنگ، زیرساخت توسعه و مبتنی تحول در جامعه است. بدون فرهنگ یک جامعه به پویایی و پختگی لازم و شایسته نمی‌رسد و پیشرفت، انکشاف و توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... میسر نخواهد بود.

همین توجه و تاکید، جوامع را بر آن داشته تا پایه‌های هرم سیاست‌گذاری‌های خود را بر فرهنگ استوار سازند و در برنامه‌های توسعه‌ای خود برای آن اهمیت ویژه قائل شوند. لازمه اجرای اقتصاد مقاومتی، که باید و شاید به آن توجه نمی‌شود.

بر کسی پوشیده نیست که فرهنگ، زیرساخت توسعه و مبتنی تحول در جامعه است. بدون فرهنگ یک جامعه به پویایی و پختگی لازم و شایسته نمی‌رسد و پیشرفت، انکشاف و توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... میسر نخواهد بود.

همین توجه و تاکید، جوامع را بر آن داشته تا پایه‌های هرم سیاست‌گذاری‌های خود را بر فرهنگ استوار سازند و در برنامه‌های توسعه‌ای خود برای آن اهمیت ویژه قائل شوند. لازمه اجرای اقتصاد مقاومتی، که باید و شاید به آن توجه نمی‌شود.

بر کسی پوشیده نیست که فرهنگ، زیرساخت توسعه و مبتنی تحول در جامعه است. بدون فرهنگ یک جامعه به پویایی و پختگی لازم و شایسته نمی‌رسد و پیشرفت، انکشاف و توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... میسر نخواهد بود.

همین توجه و تاکید، جوامع را بر آن داشته تا پایه‌های هرم سیاست‌گذاری‌های خود را بر فرهنگ استوار سازند و در برنامه‌های توسعه‌ای خود برای آن اهمیت ویژه قائل شوند. لازمه اجرای اقتصاد مقاومتی، که باید و شاید به آن توجه نمی‌شود.

بر کسی پوشیده نیست که فرهنگ، زیرساخت توسعه و مبتنی تحول در جامعه است. بدون فرهنگ یک جامعه به پویایی و پختگی لازم و شایسته نمی‌رسد و پیشرفت، انکشاف و توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... میسر نخواهد بود.

همین توجه و تاکید، جوامع را بر آن داشته تا پایه‌های هرم سیاست‌گذاری‌های خود را بر فرهنگ استوار سازند و در برنامه‌های توسعه‌ای خود برای آن اهمیت ویژه قائل شوند. لازمه اجرای اقتصاد مقاومتی، که باید و شاید به آن توجه نمی‌شود.

ضعف نظارتی بر حوزه فرهنگ

هر سال در لایحه بودجه‌های سنواری، ردیف‌هایی به اقدامات فرهنگی در نهادها و ارگان‌های مختلف تعلق می‌گیرد، در کنار این ردیف‌ها، بودجه‌هایی نیز

موازی‌کاری متولیان فرهنگی

فرهنگ در کشور ما متولیان زیادی دارد، از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که به نوعی خود را متولی اصلی فرهنگ می‌داند، تا رسانه ملی، حوزه‌های علمیه،

سهم اندک بودجه فرهنگی

یکی از وظایف ذاتی حوزه فرهنگ، فراهم‌ساختن زمینه‌های ذهنی و روانی اعضای جامعه برای انطباق با شرایط تغییر محیطی به‌خصوص شرایط دشوار اقتصادی است. لازمه اجرای اقتصاد مقاومتی، فراهم‌کردن زمینه‌ها و شرایط پذیرش آن در اذهان جامعه است، به گونه‌ای که امکان اجرای سیاست‌های محدودکننده در جامعه وجود داشته باشد و همه این مهم بر عهده بخش فرهنگی جامعه است اما در کشورمان میانگین بودجه فرهنگی در جایگاه خوبی قرار ندارد به نحوی که هر ساله میزان اختصاص بودجه فرهنگی کشور، یکی از پرحاشیه بخش‌های لایحه